

Handboek PROCES – VERBAAL Omgevingswet

Met uitleg regels Omgevingswet
en voorbeeld processen – verbaal

Alles wat je zelden doet, doe je zelden goed

Uitgave: Brink Boa Services
www.brinkboaservices.nl

Auteursrecht © 2021 Brink Boa Services

Auteur: J.H. van Hoevelaken

De samensteller van deze uitgave is zich zeer bewust van het belang van een foutloze uitgave. Aan de zorgvuldigheid is alle zorg besteed. Niettemin aanvaardt de uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onjuistheden die in deze uitgave voorkomen.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Art. 31 Auteurswet:

Hij, die opzettelijk inbreuk maakt op eens anders auteursrecht, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de vierde categorie.

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Deel 1	
Kennismaking met de Omgevingswet	4
Inleiding	4
Een blik op de Omgevingswet	5
Globale inhoud Omgevingswet	7
Handhavers	8
Andere werkwijze	10
Andere regels	11
Bestuursrechtelijke of strafrechtelijke handhaving	14
Bruidsschat	16
Taak en bevoegdheid boa	18
Milieubelastende activiteit	19
Kerninstrumenten	20
Bestuurlijke boete	21
Omgevingsvergunning	22
Globale inhoud AMvB's	23
Slot deel 1	27
Deel 2	
Voorbeeld processen-verbaal Ow	28
Inleiding	28
Casus 1 Waterverontreiniging	29
Casus 2 Opslag bedrijfsafval	52
Casus 3 Verbranden afval op bedrijfsterrein	86
Casus 4 Verbranden afval particulier	106
Casus 5 Afval niet opruimen	120
Casus 6 Afval op straat gooien	135
Slot deel 2	148

Voorwoord

Dit handboek is geschreven voor de boa domein I, II en VI om strafrechtelijk te handhaven.

Het doel is dat de boa de competenties heeft om zijn strafrechtelijke taak aangaande de Omgevingswet voldoende tot uitvoering te brengen. Dit houdt in dat de kwaliteit van zijn processen-verbaal van dien aard is dat het OM de zaak aan de rechter kan voorleggen.

Omdat de beschrijvingen voor elke boa bruikbaar zijn, kunnen boa's uit de verschillende domeinen van deze voorbeelden gebruik maken. De verschillen tussen deze boa's zijn alleen op bepaalde punten van belang.

Dit handboek geeft niet alleen inzicht in de formuleringen van processen – verbaal. (pv's) Het biedt ook de gelegenheid om de artikelen en begrippen van de Omgevingswet te leren. Dat houdt wel in dat de lezer zelf de artikelen erbij moet pakken. Daarna verder lezen en waar nodig de memorie van toelichting op dat punt bekijken.

Dit betekent dat u de beschikking zou moeten hebben over de wet en de bijbehorende besluiten.

Op het voorblad van dit handboek staat: Alles wat je zelden doet, doe je zelden goed. Dit geldt voor de chirurg, de piloot en voor de boa. Zorg er zelf voor dat u voldoende ervaring opdoet in het maken van goede pv's in het procesdossier.

De Omgevingswet met haar AMvB's is omvangrijk. De Memorie van Toelichting op de wet en de besluiten omvat alleen al voor:

de wet : 642 pagina A-4

het Bal : 1000 pagina A-4

Dit betekent dat deze kennismaking met de wet beperkt is. In de praktijk zal de boa door te handelen steeds meer kennis verkrijgen.

Dit handboek bestaat uit twee delen:

Deel 1 Kennismaking met de Omgevingswet

Deel 2 Voorbeeld processen – verbaal Omgevingswet

Deel 1

Kennismaking met de Omgevingswet

Inleiding

Dit handboek richt zich op een kennismaking met de Omgevingswet. (Ow)
Verder gaat de aandacht uit naar de strafbare feiten en hoe daar pv van op te maken.

Alle namen, casussen, woonplaatsen etc. zijn fictief.

Deel 1

Dit deel behandelt de Omgevingswet in zijn algemeenheid, maar wel met de blik van de handhaver.

De Ow is totaal anders van opzet dan de huidige/oude wetgeving, met andere benamingen en andere artikelteksten. Het is een eerste blik op deze nieuwe regelgeving.

Meer informatie verkrijgen is zeker noodzaak. Ook de werkgever heeft daarbij een belangrijke taak.

Deel 2

Dit deel behandelt de wijze waarop de een proces-verbaal en procesdossier kan opmaken van overtredingen van de Omgevingswet. U ziet steeds een casus waarvan een procesdossier wordt opgemaakt als dat noodzakelijk is. Het pv maakt daar deel van uit.

Hoger doel

De Omgevingswet heeft fraaie doelstellingen. Een veel hoger doel is het bewerkstelligen dat de wereld leefbaar blijft, te beginnen in dit land. De biodiversiteit op aarde bedraagt nu nog 30% ten opzichte van het jaar 1900. In 1950 bedroeg de wereldbevolking ca. 2,5 miljard inwoners. Op dit moment naderen we de 8 miljard. Het zal duidelijk zijn dat het een enorm (politieke) opgave is om de wereld leefbaar te houden voor haar bewoners, mensen, dieren, bomen, planten en andere organismen.

Hopelijk kan de Omgevingswet daar voor Nederland een bijdrage toe zijn.

Een blik op de Omgevingswet

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking.

Het gaat hierbij om de grootste wetswijziging sinds 1848. Deze wet zal grote gevolgen hebben voor de diverse overheden. Ook voor de handhavers zijn de veranderingen groot.

Algemene informatie over deze wet vindt u op:

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl en

www.iplo.nl

De Omgevingswet is in essentie een unieke wet die in de wereld zijn weerga niet kent. De uitgangspunten zijn prijzenswaardig. We kunnen echter verwachten dat de kloof tussen de geest en de letter van de wet groot zal zijn. Het overgangstraject van oud naar nieuw zal niet zomaar gerealiseerd zijn. Het zal van ambtenaren en bestuurders een grote omslag in denken, houding en handelen vergen.

Behalve de Ow, treedt ook in werking:

Omgevingsbesluit	Ob
Besluit bouwwerken leefomgeving	Bbl
Besluit activiteiten leefomgeving	Bal
Besluit kwaliteit leefomgeving	Bkl
Omgevingsregeling	Or

Om de overgang van oude naar nieuwe regels in goede banen te leiden, zien we:

De invoeringswet Omgevingswet

Het invoeringsbesluit Omgevingswet

De invoeringsregeling Omgevingswet

Wetten die verdwijnen:

De Ow zal 26 wetten, 60 AMvB's en 75 ministeriële regelingen geheel of grotendeels vervangen.

Wetten die (grotendeels) vervallen zijn o.a.:

Ontgrondingenwet

Waterwet

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Wet ammoniak en veehouderij

Wet geurhinder en veehouderij

Wet hygiëne veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden

Wet inzake de luchtverontreiniging

Wet ruimtelijke ordening

Wet bodembescherming

Wet geluidhinder (+hoofdstuk 11 Wet milieubeheer)

Wet natuurbescherming

Monumentenwet 1988/Erfgoedwet

Wet milieubeheer

Woningwet

In sommige wetten blijven artikelen die niet over de fysieke leefomgeving gaan bestaan. Een voorbeeld daarvan is de Wet milieubeheer.

Verordeningen die geheel of gedeeltelijk vervallen:

Keur

APV

Bomenverordening

Bestemmingsplan

Monumentenverordening

Geurverordening

Havenverordening

Verordening afvoer regen- en grondwater

De gemeentelijke APV blijft bestaan. De artikelen die niet over de fysieke leefomgeving gaan blijven van kracht.

De keur van de waterschappen verdwijnt in beginsel, maar sommige blijven bestaan met slechts enkele artikelen.

De 26 wetten die geheel of grotendeels opgaan in de Ow, bevatten bij elkaar 4700 artikelen. Veel artikelen vervallen. De Ow namelijk, bevat slechts 349 artikelen.

De 60 AMvB's gaan terug naar 4 stuks. De 75 ministeriële regelingen worden teruggebracht naar 1 Omgevingsregeling. Bij de vervallen artikelen zijn ook veel strafbare feiten. Het betekent dat de boa zorgvuldig moet nagaan waar een verbod nu staat.

Globale inhoud Omgevingswet

Voor de handhaver is de wet van grote betekenis.

Om globaal een idee te verkrijgen wat de Ow regelt en wat voor een handhaver van belang is zijn hier de hoofdstukken genoemd.

Omgevingswet hoofdstuk: (zoals die in sept. 2021 bekend waren)

1. Algemene bepalingen
2. Taken en bevoegdheden van bestuursorganen
3. Omgevingsvisies en programma's
4. Algemene regels activiteiten in de fysieke leefomgeving
5. De omgevingsvergunning en het projectbesluit
6. Gereserveerd
7. Gereserveerd
8. Aanvullende regels populatiebeheer, schadebestrijding en jacht
9. Voorkeursrecht
10. Gedoogplichten
11. Onteigening
12. Bijzondere instrumenten voor het inrichten van gebieden
13. Financiële bepalingen
14. Gereserveerd
15. Schade
16. Procedures
17. Adviesorganen en adviseurs
18. Handhaving en uitvoering
19. Bevoegdheden in bijzondere omstandigheden
20. Monitoring en informatie
21. Gereserveerd
22. Overgangsrecht
23. Overige slotbepalingen

Daarna: Bijlage bij artikel 1.1 van deze wet. Onderdeel A. Begrippen.

De bijlage heeft een naam die in een pv aanvulling behoort. Schrijf niet 'van deze wet' maar 'Omgevingswet'

Handhavers

De termen handhavers en toezichhouders leveren vaak misverstanden op. Een aantal organisaties met boa's noemt zichzelf zelfs 'afdeling Toezicht'.

Voor de duidelijkheid de volgende definities:

Handhaver:

Een persoon die voor de overheid wettelijke regels handhaaft. Dat kan zijn:

- de buitengewoon opsporingsambtenaar
- de algemeen opsporingsambtenaar
- de toezichthouder.

Handhavers zijn voornamelijk in dienst van een overheidsorganisatie. Maar ook niet overheidsfunctionarissen kunnen handhaver zijn.

Art. 18.6 Ow spreekt dan ook over 'personen' die zijn aangewezen als toezichthouder. Dit hoeven dus geen ambtenaren te zijn.

Hoofdstuk 18 Ow heeft als titel 'handhaving en uitvoering'.

Paragraaf 18.1.1 luidt: Bestuursrechtelijke handhavingstaak en handhavingsbevoegdheid'. Dit hoofdstuk stelt alleen toezichthoudende regels. Logisch, want de strafrechtelijke handhaving is geregeld via de Wet op de economische delicten.

Boa:

Bevoegd tot opsporing van strafbare feiten die zijn genoemd in de Regeling domeinlijsten boa. De werkgever kan bepaalde punten uit de regeling uitzonderen. Voor die feiten is de boa dan dus niet bevoegd.

De boa is vrijwel altijd ook toezichthouder op bepaalde regelgeving. Daarvoor moet hij (bij besluit) zijn aangewezen door het bevoegd gezag.

Toezichthouder:

Bevoegd om toezicht te houden op regelgeving waarvoor hij bij besluit is aangewezen. Deze toezichthouder is niet aangesteld als boa.

Bij de 29 Omgevingsdiensten in Nederland zijn zeer deskundige toezichthouders op elk milieuterrein werkzaam. Ook meerdere ministeries hebben handhavingsdiensten met deskundigen op velerlei terreinen.

In hoofdstuk 11 van de Omgevingsregeling zijn de gemeenten aangewezen die zich in de kringen van de omgevingsdiensten bevinden.

Taak boa's

De boa domein I en II zijn handhavers. De boa domein VI vinden we onder andere bij de politie. De politieboa's zijn werkzaam bij de receptie en bij de forensische opsporing.

De politieboa's aan de receptie nemen ook aangiften op van delicten van de Omgevingswet. De boa's van de forensische opsporing onderzoeken ook delicten waar zij ter assistentie bij worden gehaald, onder andere delicten van de Omgevingswet.

De taak van de boa domein I staat in de Regeling domeinlijsten boa en is nader gespecificeerd in zijn akte van beëdiging.

Voor de boa domein II geldt hetzelfde. De boa's uit dit domein zijn bevoegd voor alle delicten die genoemd zijn in de Wet op de economische delicten. Ook hier kan de werkgever in de akte van beëdiging beperkingen aanbrengen.

Daarnaast bepaalt het Omgevingsbesluit (Ob) voor de boa's van de Omgevingsdiensten hun taak.

Art. 13.12 Ob noemt het basispakket voor de omgevingsdienst. In bijlage VI en VII is de taak en zijn de omgevingsdiensten voor bepaalde specifieke sectoren genoemd.